

Základní a Mateřská škola Kameničky
Kameničky 38, PSČ 539 41

Školní vzdělávací program

„ SKŘÍTEK “

Osnova:

1. Identifikační údaje o Mateřské škole

2. Charakteristika školy

- 2.1 Charakteristika
- 2.2 Možnosti, které škola nabízí
- 2.3 Spolupráce s vnějšími partnery
- 2.4 Spolupráce v oblasti speciální péče
- 2.5 Preventivní strategie školy

3. Charakteristika vzdělávacího programu

- 3.1 Dlouhodobá vzdělávací koncepce školy, vize, mise
- 3.2 Filosofické zaměření naší školy
- 3.3. Prostředky k dosažení cílů
- 3.4 Zásady, principy, formy a metody práce

4. Podmínky a organizace vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

- 4.1.1 Prostorové uspořádání
- 4.1.2 ICT
- 4.1.3 Odborná literatura

4.2 Životospráva

- 4.2.1 Stravování
- 4.2.2 Denní rytmus a řád
- 4.2.3 Pobyty venku
- 4.2.4 Individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku
- 4.2.5 Respektování zásad zdravého životního stylu ze strany pedagogů

4.3 Psychosociální podmínky

- 4.3.1 Prostředí mateřské školy
- 4.3.2 Adaptace
- 4.3.3 Denní program
- 4.3.4 Pedagogický styl
- 4.3.5 Neformální vztahy – prosociální chování - pravidla soužití
- 4.3.6 Zohledňování vzdělávacích potřeb dětí v průběhu vzdělávání

4.4 Organizace

- 4.4.1 Organizace školního roku
- 4.4.2 Školní řád – viz. příloha
- 4.4.3 Přijímání dětí
- 4.4.4 Kritéria přijímání dětí – viz. příloha
- 4.4.5 Organizace dne v MŠ – viz. příloha
- 4.4.6 Pracovní doba učitelek

4.5 Řízení mateřské školy

- 4.5.1 Základní informace
- 4.5.2 Struktura řízení
- 4.5.3 Komunikační systém

4.6 Personální a pedagogické zajištění

- 4.6.1 Personální obsazení školy
- 4.6.2 Perspektivnost pedagogického sboru pro školu

4.7 Spoluúčast rodičů

- 4.7.1 Práva a povinnosti
- 4.7.2 Adaptační program
- 4.7.3 Transparentnost práce školy
- 4.7.4 Poradenská činnost

5. Vzdělávací obsah (uspořádání učiva) – integrované tematické bloky

- 5.1 Tvorba tematických bloků
 - 5.1.1 Tvorba bloků
 - 5.1.2 Zaměření bloků
 - 5.1.3 Obsah bloků
 - 5.1.4 Časový rozsah bloků a závaznost pro pedagogy

6. Evaluační činnosti

Přílohy ŠVP:

- Č.1/ Školní řád
- Č.2/ Kritéria přijímání dětí
- Č.3/ Organizace dne v MŠ
- Č.4/ Plán kontrolní činnosti a hospitační činnosti
- Č.5/ Plán akcí školy a spolupráce se ZŠ
- Č.6/ Pokyn k zajištění bezpečnosti dětí
- Č.7/ Úplata za předškolní vzdělávání
- Č.8/ Provozní řád MŠ
- Č.9/ Traumatologický plán
- Č.10/ Tabulka pro týdenní plán (evaluace vzděl. procesu)

1. Identifikační údaje o Mateřské škole

Název školy: ZŠ a MŠ Kameničky

Sídlo školy: Kameničky 38, PSČ 539 41

Zřizovatel školy: Obec Kameničky

Ředitelka školy: PaedDr. Dagmar Nejdlá

ŠVP zpracoval: Lucie Zelendová

Název programu: „Skřítek“

Schváleno Školskou radou 11. 6. 2015

Schváleno na pedagogické radě 27. 8. 2015

Nabývá účinnosti 1. 9. 2015

2. Charakteristika školy

2.1 Charakteristika

Typ a velikost školy - dvoutrídni mateřská škola s celodenním provozem
Charakter budovy a okolí – MŠ Kameničky je jednopodlažní budova stojící vedle ZŠ a je se ZŠ propojena spojovací chodbou, která vede do kuchyně ZŠ. Technická stav budovy je po přestavbě výborný.

Prostory MŠ jsou vyhovující, škola je prostorná, má dvě samostatné třídy, lehátka pro spaní se roztahují v druhé třídě pro menší děti a předškoláci odpočívají v první třídě, dle vlastní potřeby, přípravnou kuchyňku, kabinet na didaktické pomůcky, kabinet na tělovýchovné pomůcky a kabinet pro uložení lehátek a lůžkovin. Pěkné sociální zařízení vyhovuje kapacitě školy. Provozní zázemí školy tvoří šatna a WC zaměstnanců. Součástí MŠ je také školní zahrada, bezprostředně navazující na budovu MŠ. Je celoročně využívána k plnění cílů ŠVP, kromě běžného zahradního zařízení jsou na ni umístěny pískoviště, opatřené novým střešním krytem, skluzavkou a lezeckou mini- stěnou, přírodní valy slouží k zimním sezónním činnostem a k rozvoji tělesné zdatnosti dětí. Na zahradě je dřevěný hrad a stoly s lavicemi. Hračky na pískoviště jsou umístěny v kabinetě, který je součástí MŠ, zde se také nachází dětské WC a umyvadlo.

2.2 Možnosti, které škola nabízí a které využívá:

– venkovská mateřská škola, využíváme blízkého vztahu s rodiči a obyvateli obce k seznamování dětí s různými zaměstnáními, prací, bohatstvím a tradicemi spojenými se životem na venkově.

Specifikem naší školy je seznamováním s cizím jazykem – angličtinou, jako prostředkem seznamování s jinou kulturou, prostředkem komunikace mezi lidmi různých národností, a současně boje proti xenofobii a rasismu (prevence rizikového chování, oblast Dítě a svět).

Zvláštní péči věnujeme dětem s OŠD

2.3 Spolupráce MŠ Kameničky s vnějšími partnery:

- se ZŠ Kameničky – návštěvy 1.ročníku, družiny, společná divadelní představení
- s *plaveckým bazénem* v Hlinsku – organizování před-plaveckého výcviku dětí předškolního věku
- s tanečním mistrem p. Černým - „Baby taneční“
- se záchrankou Hlinsko
- hasiči Hlinsko

2.4 Spolupráce v oblasti speciální péče:

2.4.1 spolupracujeme z PPP v Hlinsku

- konzultujeme spolu s rodiči OŠD, následně projednáváme individuální vzdělávací plány, řídíme se doporučeními PPP v Hlinsku
- pracujeme s pracovními listy rozvíjejícími dovednosti předcházející nácviku čtení, psaní a procvičujících pravolevou orientaci, důraz klademe na grafomotoriku a další didakticky cílené činnosti dle výsledků vyšetření PPP v Hlinsku

2.4.2 V rámci logopedické péče spolupracujeme s logopedickou poradnou v Hlinsku (MUDr. Románek). Rozvíjíme slovní zásobu dětí, rozvíjíme schopnost jednat s dospělými lidmi, komunikovat s ostatními, dětmi i dospělými, schopnost reagovat při setkání s cizími lidmi, dovednost najít pomoc při obtížích, jako jednu ze životních dovedností.

2.5 Preventivní strategie školy

Preventivní strategie je zaměřena na omezení rizik vzniku školních úrazů (*Směrnice o zajištění bezpečnosti dětí na škole – součást Organizačního řádu školy*) a sociálně patologických jevů a šikany.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program „Skřítek“ je vlastní vzdělávací program školy, který byl vypracován v souladu se záměry RVP PV – s rámcovými cíli a klíčovými kompetencemi a dle školského zákona 561/2004 Sb.

Cílem předškolního vzdělávání dle školského zákona a tedy i cílem našeho vzdělávacího

programu je:

Podporovat rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku (respektovat, že každé dítě se rozvíjí svým tempem, postupuje ve vzdělávání dle svých individuálních možností)

Podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. (vztah k regionu, seniorům, vytváření prosociálních vlastností a životních dovedností v základní vzdělávací nabídce i v dílčích projektech)

Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.

Předškolní vzdělávání napomáhá *vyrovnat nerovnoměrnosti vývoje* dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.1 - Vzdělávací koncepce školy – dlouhodobé cíle

Vize:

Naše MŠ je takové „hnízdo s ptáčátky“. Dává dětem kořeny a křídla. Kořeny proto, aby věděly, odkud pochází a kde je jejich domov a křídla proto, aby mohly odletět a vyzkoušet schopnosti a dovednosti, které tu získaly.

- jsme zde, abychom vytvářeli životní dovednosti dětí
- naše děti mají chuť a touhu se dál vzdělávat, zažívají pocit úspěchu
- společně si hrají, učí se, plánují, hodnotí – základ pro práci v týmu
- učí se prosadit, ne však za každou cenu
- učí se, jak si poradit v nové – i kritické situaci
- mají úctu ke starším lidem i k sobě navzájem
- váží si své rodné obce
- učí se empatii
- učí se komunikovat, domluvit se s ostatními – dětmi i dospělými
- poznávají, že nejsou jen občany obce Kameničky, ale připravují se na život v multikulturní společnosti
- angličtina je mostem k lidem na celém světě
- jsme jiní a přece stejní – prevence xenofobie, rasismu, šikany

3.2 Filosofické zaměření naší školy

Filosofií naší školy je :

1/ Rozvíjet **samostatné a zdravě sebevědomé děti** cestou přirozené výchovy v prostředí skupiny vrstevníků, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb (osobnostní model výchovy a vzdělávání, schopnost řešit problémy, práce v týmu, osvojení životních dovedností).

2/ Rozvíjet **bohatství mezilidských vztahů, posilování prosociálního chování:**

- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích (Dítě a ten druhý)
- příprava na život v multikulturní společnosti – mít porozumění pro rozdílné hodnoty a vzájemné sbližování (Dítě a svět)
- využívat hodnot, tradic, jazyka a poznání kulturního dědictví, přispívat v rozsahu možností dětí k jejich předávání (Dítě a společnost)

3/ Rozvíjet péči o děti se **specifickými vzdělávacími potřebami**

- děti s odloženou školní docházkou, děti talentované, případně děti se zdravotním postižením

4/ Usilovat o to, aby čas strávený v MŠ byl pro děti **radostnou a příjemnou zkušeností.**

Založit vztah a spolupráci s rodiči na vzájemném respektování, důvěře a přátelství. Uplatňovat princip **otevřenosti školy** rodině i veřejnosti.

3.3 **Způsob a prostředky** k naplnění těchto konkrétních cílů:

K naplnění těchto cílů chceme dojít cestou :

- cestou pochopení potřeb dětí
- uplatňováním zásad, principů, forem a metod práce vhodných pro děti přšk.věku
- využíváním nových poznatků o předškolním vzdělávání - účastí na DVPP a zaváděním poznatků do praxe
- otevřenosti školy rodičovské a ostatní veřejnosti
- celoživotním vzděláváním pedagogů (cílem je organizace s plně kvalifikovanými a motivovanými pracovníci).

V rámci výchovně vzdělávací práce v naší škole chceme dětem a tím i rodičům nabídnout možnost nastoupit do první etapy vzdělávání člověka vybavení základními životními dovednostmi v rámci možností a schopností předškolního dítěte.

Děti budou mít povědomí o základních hodnotách lidské společnosti.

Ve vztahu k rodičům a ostatním zákazníkům školy směřujeme ke vzájemnému pochopení, respektu a toleranci.

Nabízíme výchovu a vzdělávání, které překračuje hranice jedné země a dá dětem pocit sounáležitosti s lidmi různých kultur – prostředkem je možnost seznámení se se základy angličtiny.

Důraz klademe na přátelské vztahy jak mezi dětmi, tak ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči dětí (otevřenost školy veřejnosti, bohatá nabídka aktivit).

3.4 Zásady vzdělávací práce, uplatňované principy, formy a metody vzdělávání

Podle RVP, ŠVP a tematických okruhů učitelky zpracovávají *Třídní vzdělávací plán* s konkrétní nabídkou činností. Využívají i materiálů z Kurikula E.Opravitové - Jaro, Léto, Podzim, Zima, námětů na webových stránkách a metodické pomůcky.

Do Třídního vzdělávacího plánu jsou konkrétně rozpracovány didakticky cílené činnosti uvedené rámcově v tematických okruzích ve ŠVP.

Učitelky rozpracovávají integrované bloky, které jsou dostatečně široké, plánují a nabízejí činnosti řízené, částečně řízené i činnosti prováděné samostatně dětmi.

Úlohou učitelky je motivovat děti a nabídnout jim dostatek pomůcek.

Kromě základních výchovných a vzdělávacích aktivit začleňujeme do TVP i dílčí projekty : Baby taneční, předplavecký kurz, kroužek angličtiny

Jsou významnou součástí ŠVP, odpovídají novým trendům ve vzdělávání a zásadám reformy školství.

Dle Rámcového vzdělávacího programu je kladen důraz na:

- prožitkové učení
- smyslové vnímání
- na nové formy vzdělávání dětí – centra aktivit, osobnostní model vzdělávání, experimentování
- principy tvořivé dramatiky
- možnost svobodné volby činnosti dítětem, podpora týmové práce

Principem práce pedagoga je zajistit rovnováhu mezi svobodným rozvojem osobnosti dítěte, respektem k jeho jedinečnosti na straně jedné a jeho postupným přivýkáním k zodpovědnosti vůči skupině vrstevníků i požadavkům dospělých na straně druhé.

Vzdělávání je uskutečňováno během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne naskytnou, *vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit*. Specifickou formu představuje *didakticky zacílená činnost*, která probíhá v menších či větších skupinách nebo individuálně.

Učení je založeno *na volbě dítěte, aktivní účasti, na smyslovém vnímání a prožitkovém učení*. Vychází z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Formy vzdělávání mají charakter *hry, zábavy a zajímavých činností* nabídnutých dětem.

Snažíme se omezovat frontální činnosti, nabízíme pomůcky a motivujeme děti k samostatně prováděným aktivitám.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími požadavky

K rozvoji dětí s odkladem školní docházky využíváme *individuálních vzdělávacích plánů*. a další aktivity a cílené činnosti dle doporučení PPP v Hlinsku.

Úloha učitele je

- nabízet *dostatek* mnohostranných a přiměřených *podnětů*, *vyvarovat se kladení důrazu* na poznatky dítěte a jeho přípravu na školu.
- vzdělávací aktivity vzájemně *propojené* (ne izolované „výchovy“)
- rozvíjet *individualitu* dítěte, zachovat mu možnost maximálně se rozvinout v rámci jeho možností a potřeb
- *snažit se omezit učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení*, nepředávat hotové poznatky, nemanipulovat dětmi, učit je „chtít se učit“, připravit takové podmínky, ve kterých budou děti docházet samostatně ke vzdělávacím cílům, pomáhat jim najít odvahu ukázat, co už umí, zvládnou, dokážou.
- za tímto cílem vytvářet *centra aktivit* s nabídkou materiálů a motivovat děti k samostatné činnosti.
- učitelka ve vztahu k dítěti je *pozorovatelem, partnerem, poradcem*.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

4.1.1 Prostorové uspořádání

MŠ má vytvořeny dostatečné prostory pro stanovenou kapacitu.

V prázdninových měsících (červenec, srpen) 2012 byla započata rekonstrukce mateřské školy. Ze společných finančních prostředků (ZŠ a MŠ Kameničky a OÚ Kameničky) byly provedeny stavební úpravy tříd, dětské šatny, šatny pro učitelky a sociálního zázemí. Dětská umývárna a záchody byly upraveny tak, aby vyhovovaly počtu dětí dvou tříd, které byly v MŠ k 1. 9. 2012 otevřeny.

V měsíci červenci a srpnu 2015 byla opět započata rekonstrukce mateřské školy, za účelem rozšíření kapacity z 35 na 40 dětí. Byl probourán vchod z jídelny do ředitelny, čímž vznikl nový prostor (kreslárna), kde se děti mohou věnovat kreslení, malování a ostatním kreat. činnostem. Vznikl zde i klidový koutek k relaxaci a důvěrným rozhovorům mezi dětmi. Byla sjednocena podlaha jídelny a kreslárny položením lina. Přidáním tohoto prostoru bylo vyhověno i odpovídajícím metrům potřebným pro kapacitu 40 dětí. V umýárně bylo přidáno

jedno umyvadlo a jedno WC, aby vše vyhovovalo k 1.9. 2015.

MŠ má vytvořeny dostatečné prostory pro stanovenou kapacitu.

- dvě samostatné třídy (kde si děti i hrají) jsou vybaveny hračkami přístupnými dětem i novým nábytkem
- jídelna (pro obě třídy společná)
- ložnice (není stálá, lehátka se rozkládají v 1. i 2. třídě a skládají do náhradního kabinetu, který navazuje na 2. třídu)
- samostatná šatna pro obě třídy
- umývárna s odpovídajícím počtem umyvadel a WC pro obě třídy
- samostatný prostor – kabinet je určen na skladování tělocvičného nářadí, výtvarného materiálu a didaktických pomůcek
- k MŠ je přilehlá zahrada vybavená zastřešeným pískovištěm, věží se skluzavkou, lanovou průlezkou, horolezeckou stěnou, tabulí, košem, skákacím panákem a dřevěným hradem dle požadavků norem EU a ČR. Zahradní hračky jsou uloženy v kabinetě, kde je i dětské WC s umyvadlem.
- školní zahrada je využívána pro sezonní hry, pohybové aktivity, pobyt dětí venku a pořádání akcí ve spolupráci s rodiči.

4.1.2 ICT

- Třída je vybavena televizí a přehrávačem DVD
- Ve třídě je umístěn PC pro děti (využití k práci s výukovými programy, je využíván v odpoledních zájmových činnostech. I malé děti mají možnost seznamovat se s ovládáním IC technologií a pracovat pod vedením učitelky s výukovými programy.
- Toto vybavení novými IC technologiemi znamená příležitost výrazně zlepšit a obohatit podmínky vzdělávání oproti minulému období.
- Nezbytnou podmínkou je dovednost pedagogů ovládat tyto IC a schopnost využít dovednosti v pedagogické práci a přípravě na ni.

4.1.3 Odborná literatura

Odborná literatura je neustále doplňována o nové aktuální tituly dle výběru ředitelky,

návrhů učitelek.

4.2 ŽIVOTOSPRÁVA

4.2.1 Stravování

je zajišťováno ve vlastním stravovacím zařízení je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava, při dodržování předpisů a výživových i finančních norem.

Skladba jídelníčku - je velmi pestrá, důsledně je dodržován tzv.spotřební koš. Sledovány jsou skupiny potravin – mléko, mléčné výrobky, luštěniny, brambory, ovoce, zelenina a alergenů. Zařazovány jsou i potraviny jako – kuskus, jáhly, pohanka atd.

Potravinové alergie - zaměstnankyně ŠJ respektují nesnášenlivosti potravin některými dětmi dle informací a požadavků rodičů. (mléko, ochucená mléka, kakao, kiwi, žloutek atp.).

Nucení do jídla? - děti nejsou nuceny sníst celou porci, mohou si volit množství jídla při svačině i při obědě.

Příbory - dětem umožňujeme jíst příborem s výjimkou těch nejmladších.

Intervaly mezi jídly - jsou dodržovány intervaly 3 hod. mezi jednotlivými jídly, děti mají možnost svačit průběžně v intervalu cca 1,5 hodiny, dle své potřeby.

Pitný režim - tekutiny jsou trvale ve třídě, děti mají možnost pít kdykoli, je však nutno jim tuto možnost opakovaně připomínat. Učitelka nápoj dětem v průběhu dopoledne sama nalévá. (malým dětem).

4.2.2 Denní rytmus a řád - denní řád je pružný, učitelky jsou vedeny k tomu, aby dle dřívějšího modelu nelpěly na striktním dodržování a časovém rozvrhu činností, ale pružně reagovaly na situaci, potřeby a zájmy dětí.

Denně jsou zařazovány řízené *zdravotně preventivní pohybové aktivity*, nekonají se jen tehdy, když je na programu návštěva divadelního představení nebo činnost mimo budovu školy. Pak jsou nahrazeny pohybovou aktivitou v jinou denní dobu dle možností.

Pohyb v interiéru MŠ – děti mají možnost se samostatně pohybovat po škole – WC, mytí rukou, čištění zoubků atp., jen oznámí učitelce, kam odcházejí. Na začátku školního roku a opakovaně v průběhu š.r. jsou děti poučeny o zásadách bezpečného chování v prostorách MŠ, na školní zahradě i na akcích mimo MŠ.

4.2.3 Pobyt venku - je zařazován denně. Překážkou je déšť (ne mrholení), silný vítr a mráz pod -10 stupňů C. Učitelky se budou snažit přenášet vzdělávací aktivity,

pozorování, pokusy, tělovýchovné činnosti s dětmi ven, ať už je to pobyt na zahradě nebo vycházka po obci.

4.2.4 Individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku:

Aktivita: Učitelka připravuje v TVP zásobu aktivit a nabídku činností spontánních a částečně či plně řízených. Kromě frontálních činností jsou nabízeny a organizovány činnosti částečně řízené nebo jen motivované a samostatně dětmi prováděné.

Je třeba omezovat frontální činnosti, promýšlet a připravovat činnosti částečně nebo neřízené.

S tím souvisí nezbytnost dobré přípravy učitelky – jak teoretické, tak materiální (pomůcky). O konkrétních činnostech, které jsou náplní tematického okruhu jsou rodiče dětí informováni v šatně.

Do činností nejsou děti nuceny, jsou jim nabízeny, záleží na vhodné a přitažlivé motivaci, na schopnostech učitelky, jak bude činnost pro děti atraktivní. S dětmi, které např. nemají zájem o VV, grafomotorické atd. činnosti, lze pracovat individuálně v rámci nabídky zájmových činností v odpoledních činnostech.

Odpočinek, spánek: Po obědě děti odpočívají na lehátkách, pokud dítě do půl hodiny neusne, má možnost si prohlížet knihy, časopisy, skládat puzzle...

4.2.5 Respektování zásad zdravého životního stylu ze strany pedagogů -

učitelky (i provozní zaměstnankyně) respektují zásady zdravého životního stylu a tím jsou dětem vzorem. Na našem pracovišti nejsou kuřačky, v celé škole je také návštěvníkům školy kouření zakázáno. Zakaz platí samozřejmě i pro požívání alkoholu.

4.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

4.3.1 prostředí mateřské školy – celý kolektiv pracovníků se snaží, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře a spokojeně. Usilujeme o to, aby zejména děti měly pocit jistoty a bezpečí, tomu odpovídá pedagogický styl práce a jednání s dětmi. I pracovníce MŠ jednají tak, aby prostředí MŠ bylo pro všechny příjemné, jisté, bezpečné, aby vzájemné vztahy byly založeny na upřímnosti, spolupráci a vzájemné pomoci.

4.3.2 adaptace – v rámci adaptačního programu nabízíme rodičům po vzájemné domluvě adaptační krátké pobyty pro nově přijaté děti. V průběhu měsíce září mají maminky nově přijatých dětí možnost trávit dopoledne dle svých možností ve škole a účastnit se všech činností tak, aby byl dětem usnadněn přechod z domova do kolektivního zařízení.

4.3.3 Denní program a organizace

Režim dne je uvolněný s pevně stanovenou dobou pobytu venku a oběda. Děti jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti, a po opakovaném poučení o bezpečném chování v prostorách školy je jim dána větší možnost samostatného pohybu po škole.

Během dopoledne se střídají aktivity řízené a samostatně prováděné dětmi – volitelné.

Denně jsou realizovány tělovýchovné zdravotní činnosti. Děti mají možnost se aktivity nezúčastnit, mohou odpočívat a ostatní děti jen sledovat.

4.3.4 Pedagogický styl je podporující, vstřícný, empatická komunikace, počítá s aktivní spoluúčastí dítěte a společným rozhodováním, a podporuje je, což odpovídá jak dlouhodobým cílům, tak i zásadám prevence rizikového chování dětí vypracovaným jako součást ŠVP Skřítek.

Hodnocení dětí - v souladu s dlouhodobými cíli je zdůrazňována potřeba oceňovat a vyhodnocovat *konkrétní výkony dítěte*, učitelkám je doporučeno vyhýbat se paušálním pochvalám a odsudkům jednotlivých dětí.

4.3.5 Neformální vztahy – prosociální chování - pravidla soužití

Jedním z dlouhodobých cílů práce naší MŠ je rozvíjení prosociálních vlastností nejen ve vztahu k seniorům, ke kterým směřuje mnoho aktivit během roku. Tento cíl se odráží i ve ŠVP a TVP. V průběhu dne a v průběhu práce s dětmi podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci, ohleduplnost a zdvořilost, jak mezi dětmi, tak mezi dospělými.

Ve třídě jsou vytvořena *pravidla soužití*, se kterými jsou děti postupně od začátku školního roku seznamovány a která jsou nenásilně procvičována.

4.3.6 Zohledňování vzdělávacích potřeb dětí v průběhu vzdělávání

V průběhu měsíce září/října vypracovávají na základě pozorování dětí učitelky charakteristiku třídy, v rámci které jsou identifikovány i děti s riziky neúspěšnosti. Po předběžné konzultaci s pracovníci PPP v Hlinsku navrhne ředitelka školy zákonným zástupcům vhodný postup a zajistí dítěti včasnou a vhodnou podporu.

Úkolem pedagogů školy je

- Snaha nestresovat děti spěchem, uvolnit režim dne dle nálady, potřeb, stavu jednotlivých dětí, konkrétně zvolit metodu a formu práce

- Snažit se individuálně věnovat novým i stávajícím dětem tak, aby pro ně pobyt v MŠ a střídání činností nebylo psychickou zátěží, ale naopak příjemnou zkušeností.
 - Individuální péči věnuje dětem v některé oblasti opožděným i dětem nadaným.
 - Dávat dětem možnost volby činností, aktivit, vytvářet ve třídě centra aktivit, do kterých se děti mohou nebo nemusí zapojit. Nenutit je k činnosti.
 - Mít připraven dostatek materiálů a pomůcek.
- Ředitelka školy zaměří kontrolní a hospitační činnost tímto směrem.

4.4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.4.1 Organizace školního roku – Mateřská škola má celoroční provoz, provozní doba je od 6:30 do 15:30 hodin. Škola je po osmé hodině z bezpečnostních důvodů zamykána.

V době letních prázdnin bývá uzavřena, po předchozí domluvě s rodiči a se zřizovatelem školy. V ostatní dny, jarních a podzimních prázdnin je provoz omezen. V době vánočních prázdnin je MŠ obvykle uzavřena po dobu cca jednoho týdne. V této době učitelky, případně provozní zaměstnankyně čerpají buďto řádnou dovolenou, nebo dny pro samostudium.

V době omezení provozu jsou dle potřeby prováděny opravy a malování části prostor MŠ.

4.4.2 Školní řád – obsahuje všechny náležitosti dle školského zákona, rodiče jsou s ním seznámeni při přijetí dítěte do MŠ a opakovaně při první rodičovské schůzce začátkem měsíce září každého školního roku. - viz. Příloha

4.4.3 Přijímání dětí – po dohodě se zřizovatelem je každoročně vyhlášeno přijímání – zápis dětí na nový školní rok, obvykle v měsíci dubnu/květnu. Termín je, vyhlášen obecním rozhlasem a vyvěšen formou plakátu na několika místech obce. Předání přihlášky k docházce dítěte do MŠ probíhá během tzv. Dní otevřených dveří. Je oznámen termín, ve kterém rodiče přinesou zpět přihlášku a potvrzení od lékaře o zdravotním stavu a očkování dítěte. Ředitelka školy vydá rozhodnutí ve správním řízení o přijetí nebo nepřijetí dítěte. Rodiče přijatých dětí jsou seznámeni s placením úplaty za předškolní vzdělávání, předán školní řád.

4.4.4 Kritéria přijímání dětí

- 1. Děti předškolního věku**
- 2. Bydliště ve spádové obci ZŠ a MŠ Kameničky**
- 3. Přihláška podaná v řádném termínu**
- 4. Věk dítěte**

4.4.5 Organizace vzdělávání - organizace dne v MŠ – viz. příloha organizační chod školy

- je stanoven tak, aby byly využity stávající prostory, zajištění chodu školy obsazením zaměstnanců a jejich úvazky je dostačující a efektivní.
- je vzájemná zastupitelnost jednotlivých zaměstnankyň školy
- délka provozu MŠ je dostačující potřebám zákonných zástupců dětí

4.4.7 Pracovní doba učitelek se překrývá po dobu pobytu venku, částečně i před ním, tato doba bude opět využívána pro individuální práci s dětmi s odloženou školní docházkou, logopedickou prevencí.

Pracovní doba pedagogických a personálních zaměstnankyň

Zelendová Lucie – vedoucí učitelka (úvazek 24 + 7 hod. týdně)

ranní směna: Po – Út 6:30 – 13:00 (Po – 12:00 – 13:00)

St - Pá 6:30 – 12:30 (Út – Pá – 11:00 –

12:30)

Rybičková Michaela – učitelka (úvazek 31 hodin týdně)

ranní směna: Po – Út 6:30 – 13:00

St – Pá 6:30 – 12:30

jednou měsíčně : Po -Čt 10:00 – 15:30

Pá 6:30 – 15:30

Vašulínová Nikola – učitelka (½ úvazek 15,5 hod.)

odpolední směna : Po – Čt 12:30 – 15:30

Pá 12:00 – 15:30

jednou měsíčně: Po – St 6:30 – 10:30

Čt 6:30 – 10:00

Válková Jaroslava – učitelka (½ úvazek 15,5 hod.)

odpolední směna : Po – Út 11:45 – 15:00

St – Pá 12:00 – 15:00

Moučková Vendula – uklízečka MŠ (úvazek 40 hodin týdně)

Po – Pá 6:30 – 14:30

4.5 ŘÍZENÍ ŠKOLY, personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků

4.5.1 Základní informace

Mateřská škola Kameničky je dvoutřídní venkovskou školou s 40 žáky a čtyřmi pedagogy. Se ZŠ tvoříme právní subjekt. Ředitelkou ZŠ a MŠ Kameničky je PaedDr. Dagmar Nejedlá. Řízení školy využívá nástrojů kontroly, pedagogických a provozních rad, k předávání informací slouží denní osobní kontakt.

Naše MŠ směřuje k vytvoření týmu odborníků ve svém oboru, k učící se organizaci. To se týká jak pedagogických, tak i provozních pracovníků. Konzultujeme společně problémy, respektujeme názory všech, učíme se vzájemně mezi sebou, radíme se, jak řešit nedostatky, slabé stránky MŠ, jak překlenout obtížné období.

4.5.2 Struktura řízení

Ředitelka koordinuje práci jednotlivých útvarů (MŠ a ŠJ) prostřednictvím provozních porad školy, každodenním stykem se zaměstnankyněmi, prostřednictvím pedagogické rady a systémem vnitřních předpisů, které stanovují kompetence a jednoznačná pravidla činnosti školy.

Vedoucí učitelka MŠ - se aktivně podílí na tvorbě školního vzdělávacího programu (dále ŠVP), účastní se seminářů aktuální nabídky vzdělávacích akcí. Kontroluje a dbá na zavádění nových forem a metod práce pedagogů i provozních zaměstnankyň.

4.5.3 Komunikační systém

Má daná pravidla. Aktuální zprávy jsou osobně předány. Aktualizace směrnic a řádů jsou vyvěšeny na nástěnce, kde zaměstnankyně podepíší seznámení s dokumenty.

Metodické vedení a kontrolní činnost učitelek zajišťuje ředitelka ZŠ. Využívá denní osobní kontakt s učitelkami a nepravidelné schůzky pedagogické rady.

4.6 PERSONÁLNÍ a PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ:

4.6.1 Personální obsazení školy:

Pedagogický sbor:

Zelendová Lucie vedoucí učitelka plný úvazek

Rybičková Michaela učitelka plný úvazek

Válková Jaroslava učitelka částečný úvazek

Vašulínová Nikola učitelka částečný úvazek

Provozní pracovnice:
Moučková Vendula školnice a uklízečka

4.6.2 Perspektivnost pedagogického sboru pro školu.

Zaměstnankyně jsou motivovány účastnit se některé z forem komplexního vzdělávání. Počet absolvovaných vzdělávacích akcí je však omezen finančními prostředky. Pedagogické pracovnice jsou dle plánu DVPP alespoň 2x ročně vysílány na vzdělávací akce v rámci DVPP, následně jsou poznatky předávány na pg.poradě a využívány v přímě pedagogické práci. Nezbytným požadavkem vedení školy je ovládání základů práce s PC a s novými komunikačními technologiemi.

4.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

4.7.1 Práva a povinnosti jsou podrobně vypracována v ŠŘ (viz. Příloha). Jedním z dlouhodobých cílů naší práce je budování oboustranné důvěry a otevřenosti ve vztahu k rodičovské a ostatní veřejnosti. Vedení školy dbá na to, aby všechny zaměstnankyně jednaly s rodiči vstřícně, s respektem a ochotou jako s nejdůležitějšími zákazníky školy.

Zaměstnankyně jsou si vědomy, že škola je službou zákazníkům a rodiče a prarodiče jsou nejdůležitějšími partnery ve výchově nám svěřených dětí.

Při přijímání dětí a na 1. schůzce s rodiči jsou zákonní zástupci seznámeni se svými právy i povinnostmi. Jedním z nejdůležitějších práv je možnost účastnit se všech aktivit a činností, které škola nabízí.

Pedagogové jsou povinni zachovávat diskrétnost v jim svěřených záležitostech. Vznikne-li jakýkoli problém, pracovnice školy neodkladně informují ředitelku školy, která se snaží s rodiči vzniklou situaci řešit s rodiči klidně a v příznivé atmosféře.

4.7.2 Adaptační program

V rámci usnadnění adaptač.období zveme v průběhu roku rodiče s jejich malými dětmi na návštěvy do školky, k účasti na oslavě Dne dětí na školní zahradě, organizujeme dny otevřených dveří v době zápisu do MŠ.

V září mají rodiče možnost účastnit a zapojit se do činností společně se svými dětmi a usnadnit jim tak přechod do nového prostředí. Děti si nosí do školky nějaký předmět nebo hračku z domova pro větší pocit bezpečí.

4.7.3 Transparentnost práce školy, kultura školy

Ve stále větší míře se škola otevírá rodičům. V době zápisu do MŠ pořádáme tzv. Dny otevřených dveří, kdy umožňujeme rodičům, aby se s dětmi zapojili do činností a zúčastnili se všech aktivit. Tyto neformální akce dokáží pozitivním způsobem měnit a formovat vztah, důvěru a vzájemný respekt rodičů ke škole. Rodiče při výběru mateřské školy pro své dítě přihlíží ke vzdělávací nabídce školy. Proto se snažíme, aby vzdělávací nabídka byla bohatá a aktuální.

Rodiče mají možnost se účastnit veškerého dění v MŠ. O uskutečněných i plánovaných akcích i výchovně vzdělávací činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím nástěnky ve škole.

1x za tři roky požádáme rodiče o vyplnění dotazníku, s cílem zjistit přání, náměty, nápady a připomínky rodičů směrem k práci školy. Očekáváme, že změna bude znát v zodpovědnějším přístupu k hodnocení školy – jednou za tři roky se mají možnost vyjádřit v anketě, jejich názory, jako partnerů ve výchově dětí, zjišťujeme při společných schůzkách. Připomínky jsou respektovány, výsledky ankety uveřejňujeme na nástěnce v MŠ. Snažíme se hledat řešení případných problémů nebo připomínek k naší práci.

4.7.4 Poradenská činnost školy

Mateřská škola pořádá besedy a spolupráci s odborníky – učitelkou 1. třídy ZŠ, pracovníci PPP.

Rodiče informujeme o pokrocích i problémech vývoje dětí a domlouváme se na společném postupu. Na první schůzce s rodiči jsou zákonní zástupci seznámeni se ŠVP, s pedagogickou diagnostikou dětí, se spoluprací školy s odborníky a s možností domluvit si konzultaci s ředitelkou nebo učitelkou týkající se vývoje dětí a jejich pokroků, úspěchů nebo naopak problémů, nerovnoměrností vývoje a dalších společných kroků k jejich odstranění.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5.1 Tvorba integrovaných bloků

5.1.1 tvorba bloků

5.1.2 zaměření bloků

5.1.3 obsah bloků

5.1.4 časový rozsah, závaznost bloků pro pedagogy

ad 5.1.1 tvorba bloků:

- představují základní formální vzdělávací nabídku školy
 - způsob přirozeně motivující, přehledný – různorodé činnosti a příležitosti
 - obecnější povahy, dostatečně široké, jen 8 bloků
 - zasahují vždy více vzdělávacích oblastí
 - ovlivňuje je věkové uspořádání třídy, profilace školy, regionální zvláštnosti
- Integrovaný blok je stavěn tak, aby:
- přispíval k rozvoji a učení dítěte v různých oblastech (biologické, psychologické, sociální..)
 - dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje
 - aby umožňoval naplnit je mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických, manuálních, experimentování, samostatně prováděné činnosti bez přímého vedení učitelkou.

ad 5.1.2 zaměření bloků

- vychází ze střídání ročních období, svátků, které se slaví během roku, každá pg. pracovnice plánuje pedagogickou práci s dětmi tak, aby odpovídala zaměření, či specifickému složení třídy. Respektuje dlouhodobé cíle výchovy a vzdělávání, koncepci vzdělávání mateřské školy.

ad 5.1.3 obsah bloků

- obsah bloků tvoří různorodé činnosti a aktivity rámcově rozpracované v ŠVP, jejichž prostřednictvím plní učitelky pedagogické záměry a dílčí vzdělávací cíle RVP. Při vytváření TVP pracují se ŠVP, RVP a dlouhodobou koncepcí vzdělávání MŠ Kameničky.

Školní vzdělávací program „Skřítek“

1. Integrovaný blok - **Skřítek ve školce**
2. Integrovaný blok - **Skřítek v lese a v podzemní zahrádce**
3. Integrovaný blok - **Skřítek v tajné komnatě**
4. Integrovaný blok - **Skřítek v ledovém království**
5. Integrovaný blok - **Skřítek rozumbrada**
6. Integrovaný blok - **Skřítek otvírá jaro**
7. Integrovaný blok - **Skřítek a srdíčko**
8. Integrovaný blok - **Skřítek a jeho dobrodružství**

Charakteristika vzdělávacího programu a jeho hlavní cíle

Naše mateřská škola pracuje se vzdělávacím programem, který jsme nazvali:

„SKŘÍTEK“

ŠVP je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání.

Cílem programu je vytvořit co nejbohatší skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí, s přihlédnutím na rozvoj osobnosti dítěte přiměřené jeho věku a schopnostem.

Co nejvíce využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků, které se stávají východiskem pro další činnosti. Hravým způsobem tak směřujeme k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu.

Na začátku školního roku přivítáme děti ve třídách, seznámíme je s prostředím tříd, celé mateřské školy, školní zahrady a poučíme je o bezpečnosti ve všech prostorách MŠ. Poté následuje poznávání nových kamarádů, seznamování se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi. Seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení. Dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování. Důsledné dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy. Uvědomování si rozdílu mezi mateřskou školou a rodinou.

V podzimních měsících následuje pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě, v sadu a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce. Rozeznávání rozdílu mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy jejich plodů. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky s přírodnin. Pozorování měnící se barevnosti listů na stromech, znát základní a některé doplňkové barvy. Změny počasí – jak vzniká déšť, mlha, sníh. Rozvoj vědomostí o ochraně zdraví při nepříznivých vlivech chladného počasí. Seznámení s lidským tělem, s hygienickými návyky, předcházení nemocem, vedení ke zdravému životnímu stylu. Jak se na zimu připravují zvířátka. Odlet ptáků na jih, starost člověka o domácí i volně žijící zvířata příprava krmení na zimu. Poslech povídek, pohádek i bajek, v nichž vystupují zvířátka.

Prosinec je období plné citových prožitků spojené s čekáním na nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. Advent zahajujeme ve spolupráci se ZŠ „rozsvícením vánočního stromku“, kde děti zazpívají písně a přednesou básně, které se naučily během podzimu, následuje

„Předvánoční jarmark“ s prodejem výrobků, které děti vytvořily. Netrpělivě čekáme na Mikuláše, kdy děti ve školce navštíví přestrojení žáci 9. třídy a donesou nadílku. Vyrábíme Mikuláše, čerty a anděly. Příprava na Vánoce – vyprávění, jak doma trávíme svátky vánoční, jak se slavilo dříve. Tvoření přání, vánočních dekorací, dárečků. Pečení perníčků a cukroví. Zdobení vánočního stromčku, zpívání koledí. Seznamování s vánočními zvyky a tradicemi. Společná setkání rodičů a dětí při oslavě Vánoc – vánoční vystoupení dětí.

Po vánočním čase se věnujeme poznávání charakteristických znaků zimního období, co je mráz, jinovatka, sníh, led, sněhová vločka. Upozornění na bezpečnost při chůzi na sněhu a ledu. Zimní hry a sporty, druhy oblečení – pojmenování zimního ošacení. Péče o ptáčky a zvířátka v zimě. Orientace v časových a prostorových pojmech, znalost geometrických tvarů, orientace v názvech části dne, správné držení příboru i pera. Předškoláci se připravují na zápis do školy, učí se svou adresu, kde pracují rodiče, osvojují si před-matematické a před-čtenářské dovednosti. Zimní období je čas pohádek a příběhů, kterým se hojně věnujeme i v projektu „Pohádka“, kde děti pracují v centrech činností a učí se vzájemně spolupracovat. Výroba hraček z odpadových mat. (Eko-výchova).

Charakteristické znaky jarního období, pozorování zelenající se přírody, pojmenování jarních květin, probouzející se příroda – hmyz, drobní živočichové, návrat ptáků z teplých krajín. Poznávání domácích zvířat a jejich mláďat, které chodíme pozorovat do okolí Kameníček. Připravujeme se na oslavu Velikonoc, seznamování s tradicemi a zvyky, vyprávění o významu velikonočních svátků, malování kraslic. Oslava svátku maminek – výroba přáníček a dáreků pro maminky.

Vyprávění s dětmi o naší zemi, o cizích zemích, našem městě. Výlety do okolí, poznávání léčivých bylin a sestavování herbářů. Znat a pojmenovat dopravní prostředky a jejich využití, dbát na bezpečnost dětí v dopravním provozu, částečně ovládat pravidla silničního provozu a dopravní situace. Předškoláci jezdí do Hlinska na plavecký výcvik. Varování na nebezpečí, které na nás číhá – neznámý prostor, cizí lidé, zvířata. Rozloučení s předškoláky – pasování na školáky, oslava dne dětí s maškarním rejmem.

Na konci školního roku se snažíme uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme setkat o prázdninách. Umět požádat druhého o pomoc. Pozorování rozkvetlé louky, život různého létavého a lezoucího hmyzu. Znat názvy živočichů žijících ve vodě, obojživelníků a zvířat žijících u vody. Uvědomovat si své možnosti a limity – pěstovat u dětí pud sebezáchovy.

Celý program je zpracován do integrovaných bloků

1. integrovaný blok – září

„Skřítek v mateřské škole“

podtémata:

- 1. At' se líbí v naší školce klukovi a každé holce**
- 2. Maminko má, ty jsi hodná**
- 3. Nebloudíme, už to víme, ve školce se neztratíme**
- 4. Pravidlo se povedlo, všechno dobře dopadlo**

Vzdělávací cíle:

- pomoci dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí, získání relativní citové samostatnosti, schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně je prožívat, laskavým přístupem usnadnit novým dětem vstup do MŠ
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalení dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, ve škole, ve třídě)
- vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- rozvoj psychické zdatnosti
- rozvoj sebeovládání
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, lezení, skoky, ...)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a věcmi, které děti obklopují (praktické použití)
- pracovní a sebeobslužné činnosti (osobní hygiena, stolování, oblékání, úklid)
- rytmické hry, slovní hádanky
- společné diskuse, rozhovory (vyprávění zážitků, příběhů)
- poslech čtených i vyprávěných pohádek
- přednes, recitace
- přímé pozorování objektů a jevů v okolí
- spontánní a volné hry
- tvůrčí aktivity (výtvarné hudební)
- vycházky do okolí MŠ, do ulic v obci
- práce s obrazovým materiálem,
- praktické užívání hraček, pomůcek, technických přístrojů

Klíčové kompetence:

- dítě si aktivně všímá co se kolem něho děje
- dítě poznává, že se může mnohému naučit
- dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly
- dítě přijímá zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobí se jim
- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně

Konkretizované výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- *postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly*
- *běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze*
- *vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu*
- *otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace*
- *zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení*
- *házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí*
- *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)*
- *pohybovat se bezpečně ve skupině dětí*
- *pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)*
- *přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů*
- *pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)*
- *být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě*
- *pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus*
- *doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)*

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- *upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje*
- *tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím*
- *vést stopu tužky při kresbě, apod.*
- *napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena*
- *pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)*
- *zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)*
- *kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů*
- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)*

Vnímání

- *zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)*
- *rozlišit zvuky známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus*
- *sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech*
- *rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky*
- *správně reagovat na světelné a akustické signály*
- *rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)*
- *odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat*
- *rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)*

- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Společenská pravidla a návyky

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

Adaptabilita ke změnám

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

2. integrovaný blok – říjen, listopad

„Skřítek v lese a v podzimní zahrádce“

Podtémata:

- 1. Zelenina, ovoce drží zdraví za ruce**
- 2. Díky že pět smyslů mám, dobře si je ohlídám**
- 3. Dary zahrad, polí, lesů, strání, vedou ke hrám, k čarování**
- 4. Vítr je náš kamarád, lumpačiny dělá rád**
- 5. Hlava, ruka, nožička – zdraví jsme jak rybička**
- 6. Adélka je nemocná**
- 7. Podzim listy maluje, někdy deštěm kropí je**
- 8. Zima klepe na vrátka, co dělají zvířátka?**
- 9. Padá snížek do zahrad, tiše volá: „jděte spát“!**

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla (poznatky o těle a o zdraví)
- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření základů pro práce s informacemi
- seznamování a upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému
- aktivně se přizpůsobovat společnému prostředí a zvládat jeho změny
- posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost objevování, ...)
- rozvíjet pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- pozorování proměn počasí a jeho vliv na okolí, přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- manipulační činnosti s předměty, náčiním
- relaxační cvičení
- psychomotorické hry, smyslové hry
- grafické činnosti
- práce s obrazovým materiálem (poznávání lidského těla a jeho částí)
- práce s přírodninami
- artikulační, řečové hry, vokální činnosti
- společné rozhovory (komunitní kruh)
- samostatný slovní projev na určité téma
- dramatizace pohádek
- poslech pohádek, sledování filmových pořadů
- pozorování předmětů, pojmenovávání vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- operace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání, ...)
- cvičení postřehu a vnímání
- hry procvičující orientaci v prostoru i rovině
- činnosti zaměřené na číselné a matematické pojmy (čís.řada, číslice, množství, geometrické tvary,...)
- estetické aktivity (výtvarné, hudební, literární)
- společenské hry
- aktivity podporující sbližování dětí
- sledování divadelních scének
- kladení otázek a hledání odpovědí
- poznávání ekosystému (les, louka, rybník, ...)
- péče o školní zahradu a blízké okolí

Klíčové kompetence:

- dítě soustředěně pozoruje, objevuje, všímá si souvislosti
- dítě užívá jednoduchých pojmů, znaků
- dítě vymýšlí nová řešení k problémům a situacím (má vlastní nápady)
- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech

Konkretizované výstupy

Zdraví, bezpečí

- *pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)*
- *mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách*
- *znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek*
- *uvědomovat si, co je nebezpečné*
- *projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám*
- *chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)*
- *znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)*
- *vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)*
- *bránit se projevům násilí*

Pozornost, soustředěnost, paměť

- *soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)*
- *dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost*
- *udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech*
- *uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím*
- *zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu*
- *zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho*
- *záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)*
- *pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)*
- *zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek*
- *uplatňovat postřeh a rychlost*

Sebevědomí a sebeuplatnění

- *přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)*
- *zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé*
- *samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)*
- *respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých*
- *uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je*
- *umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)*
- *snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor*
- *umět kooperovat, dohodnout se s ostatními*
- *přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) nebát se požádat o pomoc, radu*

Zařazení do třídy/do skupiny

- *orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování*
- *reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)*
- *vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy*
- *navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství*
- *cítit se plnohodnotným členem skupiny*
- *projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí, být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu*

3. integrovaný blok – prosinec

„Skřítek v lese a v tajné komnatě“

Podtémata:

- 1. Když Mikuláš naděluje, čertík za ním poskakuje**
- 2. Všude voní vanilka, brzy bude nadílka**
- 3. Už jsou tady po roce s dárky zase vánoce**

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu, využívat tvořivosti
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, vytvářet si povědomí o mezilidských hodnotách
- posilování prosociálního chování k druhému (v rodině, v MŠ, ve skupině dětí)
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí
- seznamování dětí s kulturními hodnotami, tradicemi, zvyky (vytvoření si vztahu k tradicím a hodnotám společnosti)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- rozvoj pozitivních citů dítěte
- rozvoj kulturně estetických dovedností
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti (chůze, běh, lezení, ... změny poloh a pohybů těla)
- sezonní činnosti
- manipulační činnosti (pomůcky, náčiní, různý materiál, ...)
- konstruktivní a grafické činnosti
- artikulační, sluchové a rytmické hry
- vokální činnosti
- společné diskuze, skupinová konverzace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- přímé pozorování přírod. a kultur. objevů
- záměrné pozorování, urč. a pojmenovávání vlastností
- volné hry, experimenty
- výtvarné, hudební, taneční aktivity (divadelní scénky)
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity
- sledování pohádek
- aktivity podporující sbližování dětí (přípravy a realizace společ. zábav a slavností
(nadílka, vánoč. besídka)
- vycházky do vesnice
- sledování změn v přírodě, počasí, okolí

Klíčové kompetence:

- dítě dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli
- dítě dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, dramatickými, ...)
- dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- dítě ví, že nespravedlivost, ubližování, ponižování a agresivita se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

Konkretizované výstupy

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit vnímat jednoduché písně, rýmy

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

4. integrovaný blok – leden

„Skřítek v ledovém království“

Podtémata:

- 1. Zima se svou rodinou prohání se krajinou**
- 2. Kdo je zdravý sportuje, i když venku zima je**
- 3. Když se vhodně oblečeme, tak nemoci utečeme**
- 4. Ptáčci mají v zimě hlad, půjdeme jim nasypat.**

Vzdělávací cíle:

- uvědomování si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření základů zdravého životního stylu
- rozvoj tvořivosti (řešení problémů)
- rozvoj schopnosti „sebeovládání“
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- osvojení si základních prostředků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj receptivních i produktivních jazykových dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- schopnost získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohyb. činnosti (chůze, běh, přeskoky, lezení)
- sezonní činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (relaxační dechová cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci
- individuální a skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů podle obraz. materiálu)
- poslech čtených pohádek, sledování film. pohádek
- divadelní představení
- přednes, dramatizace, zpěv
- hry spontánní, volné, experimenty
- dramatické činnosti, hudebně-pohybové hry
- vycházky do okolí
- práce s obrázkovým materiálem
- přirozené pozorování prostředí a života v něm
- sportovní aktivity

Klíčové kompetence:

- dítě se orientuje v prostředí, ve kterém žije
- dítě řeší problémy, na které stačí (známé a opakující se situace řeší samostatně)
- dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- dítě projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- dítě jde za svým záměrem, ale také se dokáže přizpůsobit daným okolnostem
- dítě se chová s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Konkretizované výstupy

Sebeobsluha

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
improvizovat a hledat náhradní řešení

Poznatky, sociální informovanost

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

5. integrovaný blok – únor

„Skřítek rozumbrada“

Podtémata:

- 1. Kdy mám vstávat a kdy spát? Udělejme ve dnech řád.**
- 2. Těšíme se do školy.**
- 3. Dělání, dělání, to vám úsměv zachrání.**
- 4. S Masopustem veselme se, masek nikdo nelekne set.**

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj paměti a pozornosti, tvořivosti
- posilování prosociačního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí a jeho rozmanitosti

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnost a úkony s předměty, pomůckami, nástroji, nářadím, materiálem
- konstruktivní a grafické činnosti
- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry
- hry se slovy, slovní hádanky
- komunitní kruh (rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů, ...)
- samostatný projev na určité téma
- poslech pohádek, sledování film. a divadel. příběhů
- grafické napodobování tvarů, čísel, písmen
- určování a pojmenování vlastností materiálů, jejich funkce
- operace s materiálem (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání, ...)
- spontánní hry, námětové hry
- činnost zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, logic. posloupnosti dějů, událostí
- obhajování vlastních názorů
- výlety do okolí
- hry přiřazené i modelové situace
- poznávání sociál. prostředí - rodina (funkce rodiny, vztahy dětí, vztahy mezi nimi, ...), mateřská škola (prostředí, vztahy dětí, dospělých)
- sportovní akce, oslavy v rámci zvyků a tradic
- praktické činnosti (různé druhy zaměstnání, řemesel a povolání)
- práce s knihou, obrazovým materiálem

Klíčové kompetence:

- dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích
- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- dítě samostatně vyjadřuje své myšlenky, hovoří ve vhodně formulovaných větách
- dítě se umí prosadit, ale i podřídít, ve skupině spolupracuje, respektuje druhé
- dítě má smysl pro povinnost ve hře, k úkolům
- dítě si váží práce dospělých

Konkretizované výstupy

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, nejlehčí - nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrždit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Řešení problémů, učení

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je

- *projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích*
- *verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)*
- *přicházet s vlastními nápady*
- *projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat*
- *nechat se získat pro záměrné učení*
- *odlišit hru od systematické povinnosti*
- *zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)*

6. integrovaný blok – březen, duben

„Skřítek otevírá jaro“

Podtémata:

- 1. EKO výchova (projekt „Strom, Kámen, Vejce“).**
- 2. Když ulice čistá je, i auto se raduje.**
- 3. Vše chci vidět, cestovat, ale doma to mám rád.**
- 4. Voda, voděnka, hladí oblázky.**
- 5. Podívej se na střechu, vlaštovička už je tu.**
- 6. Kamarádi zvířátka vyvádějí mlád'átka.**
- 7. K hasičům se každý rád půjde jistě podívat.**
- 8. Hody, hody, doprovody, Velikonoce jsou tady.**

Vzdělávací cíle:

- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí (přírodu)-
- chránit a zlepšovat ji, ale i naopak poškozovat a ničit
- rozvoj a užívání všech smyslů (vůně květin a kvetoucích stromů, krása barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.)
- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd., rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí)

Vzdělávací nabídka:

- pohybová činnost (změny poloh, pohybů, turistika, sezón. činnost)
- zdravotně zaměřené činnosti (protahování, dechová, relaxační cv.)
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti směřující k prevenci úrazů (dopravní situace, ...)
- hry se slovy, slovní hádanky
- vyprávění zážitků, příběhů
- poslech čtených, vyprávěných pohádek, příběhů
- recitace, dramatizace, zpěv
- přímé pozorování jevů
- řešení myšlenkových i praktických problémů
- práce s knihou, obraz. materiálem, medii
- spontánní hry
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí (příroda, obec, ..)
- různé společenské a skupinové aktivity
- činnosti slovesné, výtvarné, literární, hudební, dramatické
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, ...)
- EKO- hry, práce, pěstitelství

Klíčové kompetence:

- dítě se orientuje v řádu a dění, v prostředí ve kterém žije
- dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává ocenění a uznání
- dítě v běžných situacích s dětmi komunikuje bez zábran a ostychu (též s dospělými)
- dítě má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- dítě se zajímá o druhé, i o to, co se kolem děje
- dítě má poznatky o světě lidí, přírody, kultury, který ho obklopuje

Konkretizované výstupy

Časoprostorová orientace

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Sebeovládání a přizpůsobivost

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Vztah k životnímu prostředí

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě

7. integrovaný blok – květen

„Skřítek a srdíčko“

Podtémata:

- 1. Co je to rodina.**
- 2. Maminky své překvapíme, mají svátek, dobře víme.**
- 3. Co se děje v trávě, odhaduji právě.**
- 4. Do lesa jde každý rád – pozorovat, naslouchat.**
- 5. Knížka a v ní pohádka, pro kluky a děvčátka.**

Vzdělávací cíle:

- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- užívání všech smyslů
- rozvoj kultivovaného projevu (jazykové dovednosti, taneč. aktivity)
- rozvoj mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým (vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností pocit sounáležitosti se všemi lidmi)
- posilování prosociál. chování ke vztahu k ostatním lidem (v rodině, MŠ, ve skupině)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření pěkného vztahu k literatuře (osvojit si základní poznatky o kultuře, umění a tradicích)
- všímat si zajímavostí života v přírodě
- vytvářet si správné postoje ke zdravému životnímu stylu
- zdokonalovat se v pracovních činnostech
- vzbudit přirozenou zvědavost a zájem dítěte o poznání naší planety
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.)

Vzdělávací nabídka:

- pohybová činnost a jiné činnosti (gymnastika, turistika, sezonní č.)
- manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním, materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- graf. činnosti
- činnosti zaměřené k ochraně zdraví, osob. bezpečnosti
- příležitosti směřující k prevenci úrazů
- činnosti relaxační a odpočinkové
- spol. diskuse, rozhovory
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených i vyprávěných pohádek, příběhů
- sledování divadelních představení
- přednes, dramatizace – hraní rolí
- přímé pozorování přírody
- hry spontánní, řízené, námětové, volné
- estetické a tvůrčí aktivity
- výlety do okolí
- mimické vyjadřování nálad (pláč, smích, hněv, ...)
- různé společenské hry
- přípravy společenských slavností
- návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí
- vycházky do ulic, obchodů
- sledování změn v přírodě
- práce s literárními texty, encyklopediemi

Klíčové kompetence:

- dítě poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- dítě se učí nejen samostatně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- dítě při zadané práci dokončí to, co započalo
- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své požitky, pocity a nálady
- dítě má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

Konkretizované výstupy

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- *odložit splnění osobních přání na pozdější dobu*
- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)*
- *přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit*
- *přijímat pokyny*
- *plnit činnosti podle instrukcí*
- *přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese*
- *projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)*
- *přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)*
- *přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)*
- *umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)*
- *Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)*

Sociabilita

- *obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisní řešení*
- *všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)*
- *chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené*
- *k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)*
- *porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)*
- *nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout*
- *bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)*

- *uvědomit si vztahy mezi lidmi(kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)*
- *spoluvytvářet prostředí pohody*
- *respektovat rozdílné schopnosti*
- *důvěřovat vlastním schopnostem*
- *cítit sounáležitost s ostatními*
- *nabídnout pomoc*

8. integrovaný blok – červen

„Skřítek a jeho dobrodružství“

Podtémata:

- 1. Světem zpráva letí, mají svátek děti.**
- 2. Na sluníčku u vody, vážka s větrem závodí.**
- 3. Těšíme se na výlet, objevovat nový svět.**
- 4. Než se spolu rozejdeme, hezké chvíle prožijeme.**

Vzdělávací cíle:

- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- rozvíjet a užívat všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečnosti, osobní pohody
- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Země
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj kooperativních dovedností
- uvědomění si vlastního těla
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- poznávání jiných kultur
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti
- manipulační činnosti – úkony s předměty, nástroji
- psychomotorické, grafické činnosti
- činnosti zaměřené k ochraně zdraví a bezpečnosti
- pohybové a dopravní situace
- samostatný slovní projev
- poslech, četba pohádek, příběhů
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů
- zkoumání vlastností
- řešení myšlenkových i praktických problémů
- procvičování orientace v prostoru i v rovině
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalost, sebeovládání
- tvůrčí aktivity
- dramatické, hudební, výtvarné činnosti
- realizace spol. zábav a slavností
- slovesné, literární činnosti
- poučení o možných nebezpečných situacích
- smysluplné činnosti přispívající k péči o život. prostředí

Klíčové kompetence:

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí
- dítě si upřesňuje počet. představy, užívá čísel. a matemat. pojmů
- dítě se chová obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v neznámých situacích, umí odmítat
- dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem

Konkretizované výstupy

Kultura, umění

- *pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)*
- *vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)*
- *v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění*
- *všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)*
- *zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)*

vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Ad 1) **SKŘÍTEK VE ŠKOLCE**

Charakteristika:

Integrovaný blok je zaměřen na činnosti k seznámení se školkou, s novým prostředím, ve kterém bude trávit a prožívat dny spolu se svými vrstevníky.

- Poznávají prostředí školky (herny, šatny, umývárny, ložnici) a také nejbližší okolí MŠ, především školní zahradu a její vybavení (pískoviště, prolézačky, skluzavka, dřevěné domky). Děti jsou opakovaně poučeny o bezpečném chování.
- Učí se základním pravidlům a jejich dodržování.
- Průběžně získávají dovednosti jak jsou – dělení o hračky, sebeobsluha.
- Poprvé se účastní akce s rodiči pořádané školkou (Drakiáda) – s 1. třídou ZŠ
- Učitelka sleduje děti v průběhu rozmanitých činností a provádí diagnostiku.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti)
- získávání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazi sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce vzdělávacích příležitostí a podnětů děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Ad 2) **SKŘÍTEK V LESE A V PODZIMNÍ ZAHRÁDCE**

Charakteristika:

Integrovaný blok obsahuje činnosti zaměřené na podzimní přírodu a počasí. Jejich prostřednictvím si děti osvojují jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách, objevují význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.

Seznamují se se životem zvířat a jejich přípravou na zimu.

Probíhá především pozorování plodů na zahrádce, v lese i poli (jablka, hrušky, švestky, cukrová řepa, kukuřice, brambory,...) i jejich sklizení a uskladňování.

Děti pozorují práci dospělých na polích a zahrádkách při podzimní sklizni – rozvíjí si poznatky o práci, pomůckách, nářadí, o vzájemné pomoci a spolupráci.

Mají možnost experimentovat, používají všechny smysly.

V samostatné tematické části se seznamují s typickými zvířaty v lese a na poli i s tím, jak se zvířátka připravují na zimu.

Děti sledují charakteristické rysy podzimního období, péči o své okolí. Rozvíjí se estetické cítění i pracovní zručnost s různým přírodním materiálem. Děti se učí vnímat krásy podzimní přírody, barevnost.

Pozorují rozmanitost počasí. Učí se časovým pojmům a souvislostem mezi nimi.

Obohacují svoji slovní zásobu a zdokonalují se v mluveném projevu.

Zahrnuje vzdělávací oblasti - DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Ad 3) **SKŘÍTEK V TAJNÉ KOMNATĚ**

Charakteristika:

Integrovaný blok je zaměřen na činnosti, které pokrývají adventní dobu, prolínají se činnosti tradiční i nové. Dochází k posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, děti navštíví Dům s pečovatelskou službou.

Mikuláš jako tradice pro děti plná radosti a zábavy. Děti se seznamují s tradicemi vánočních svátků. Aktivity hudební, pohybové, výtvarné a pracovní jsou spojeny s přípravou na vánoční besídku pro rodiče a návštěvu v Domě s pečovatelskou službou jako významnou součást výchovně vzdělávacího procesu. V tomto období si děti tvoří a uvědomují citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás.

V rámci tohoto bloku se děti učí vnímat krásu zimní přírody. Podílí se také na vánoční výstavě svými výrobky a obrázky se zimní tematikou. Získávají pracovní dovednosti vytvářením dárků pro nejbližší. Vytváří se základy mravních vlastností, rozvíjí se empatie.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- poznávání jiných kultur

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolu a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí

seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Ad 4) **SKŘÍTEK V LEDOVÉM KRÁLOVSTVÍ**

Charakteristika:

Integrovaný blok tvoří motivační rámec pro aktivity a činnosti, při kterých si děti osvojují elementární poznatky o ročním období, seznamují se se změnami v přírodě a objevují je. Na základě pozorování je pojmenují, vysvětlují, experimentují.

Osvojují si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech, vytvářejí si zdravé životní návyky.

Děti získávají poznatky o lidském těle, dozvídají se, jak chránit svoje zdraví.

Vytvářejí si a prohlubují zdravé životní návyky.

Povídáme si s dětmi o zdravé stravě, vitamínech a nemocech. Sportujeme.

Výtvarné, hudební, jazykové, pracovní činnosti a tělovýchovné aktivity se vztahují k zimním sportům.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Ad 5) **SKŘÍTEK ROZUMBRADA**

Charakteristika:

Integrovaný blok je zaměřen na činnosti, při kterých se děti zapojují k získávání dovedností předcházejících čtení a psaní. V samostatné tematické části „Bude ze mne školák“ jsou činnosti zaměřené na kompetence související s připraveností dítěte na vstup do základní školy. V samostatném podtématu se děti seznamují s různými povoláními a řemesly. Navštěvují dílny a pracoviště v obci.

Související akce pro rodiče – beseda s učitelkou 1.třídy ZŠ.

V další tematické části se děti seznamují s různými profesemi, učí se chápat význam jednotlivých řemesel, povolání, formou her, návštěvou dílny, návštěvou řemeslníka. Děti si uvědomují, že je třeba vážit si práce druhých lidí. Získávají také poznatky o vlastnostech materiálů, nářadí a strojích, nástrojích.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání

sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti)

- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležit k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou

školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- získanou zkušenost dítě uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Ad 6/ **SKŘÍTEK OTVÍRÁ JARO**

Charakteristika:

Integrovaný blok je plný činností jejichž prostřednictvím se děti seznamují s okolím školky, obcí, přírodou živou a neživou, proměnami, přírodními jevy a ději, vlivem člověka na životní prostředí. Seznamují se s životem ptáků a domácích zvířat v počátku jarního období.

Učitelky převádí nabídku činností pokud možno ven, při pobytu venku využívají možnosti pozorování, popis, motivaci dětí k dalším činnostem.

Děti se sbližují také s literárním uměním – s poezií a příběhy rozvíjejícími kladný vztah k přírodě a úcty k životu ve všech jeho formách.

V tomto období se opět klade důraz na rozvíjení výtvarné fantazie a tvořivosti. Děti díky didaktickým činnostem a pozorování při pobytu venku získávají povědomí o přírodě kolem nás (květiny, mláďátka), probouzení přírody k životu po zimním období.

Aktivně se zapojují do činností spojených s tradicemi Velikonoc, vynášením Moreny, pálením čarodějnic.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavími rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí školy.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění

Ad 7) **SKŘÍTEK A SRDÍČKO**

Charakteristika:

Integrovaný blok nabízí mnoho okruhů a činností. Děti se seznamují s přirozenou růzností lidí, poznávají vztahy mezi lidmi - kamarádství, přátelství, vztahy v rodině, vztahy mezi pohlavími, kdo jsou cizí lidé a jak se chovat v rozličných situacích.

Děti si připraví program a dárky na vystoupení pro maminky v MŠ.

Dílčí téma - Co je rodina - členové rodiny, vztahy mezi členy rodiny, pracovní činnosti a role, vzájemná pomoc, láska, empatie. Jak mohu ukázat, že mám druhého rád?

V MŠ – probíráme témata - vztahy mezi dětmi i dospělými, pravidla vzájemného chování, jak se budeme k sobě chovat, aby se nám ve školce líbilo?

Děti se aktivně účastní činností směřujících ke Dni matek a jeho oslavě – vyrábějí dárky, připravují program na besídku v mateřské škole.

Děti jsou vedeny k úctě k seniorům a ke stáří, k empatii a vzájemné pomoci.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj a užívání všech smyslů

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)

- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- rozvoj schopnosti sebeovládání

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavími rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.)

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými reáliemi o naší republice.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Ad 8) SKŘÍTEK A JEHO DOBRODRUŽSTVÍ

Charakteristika:

Integrovaný blok nabízí motivaci k různorodým poznávacím činnostem a hrám
Získávání poznatků vlastní činností – učení experimentem, manipulací – pokusy s vodou.
smyslové hry – využití materiálů přinesených z výletů do přírody i didaktického materiálu ze školy.
Využívány jsou možnosti častého pobytu venku, rozmanité vycházky, pobyt na školní zahradě.
Pohybové, poznávací, výtvarné a pracovní činnosti jsou motivované výletem, např. do ZOO, do lesa.
Společně vytváříme a zdůvodňujeme pravidla bezpečného chování na výletě a o prázdninách. Děti získávají poznatky o dopravě – druhy dopravních prostředků, bezpečné chování v dopravních situacích. Prožitky ztvárňují při výtvarných a pracovních činnostech.
Děti získávají nové poznatky o životě dětí v MŠ v jiné zemi, o hezkých místech naší země.
Takto jsou utvářeny postoje a hodnoty - vztah ke škole, rodné obci, zemi, přátelům.
Všechny činnosti motivují děti k dalšímu učení a získávání poznatků.

Zahrnuje vzdělávací oblasti – DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při

spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Práce s integrovaným blokem - okruhy činností :

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- smyslové a psychomotorické hry

- konstruktivní a grafické činnosti

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

- samostatný slovní projev na určité téma

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

– činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních

i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V nabídce různorodých činností děti směřují k osvojení těchto klíčových kompetencí:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

6. Evaluační činnosti

Evaluační systém v mateřské škole – hodnocení je prostředkem k hledání cest vzdělávání

Před začátkem školního roku si stanovíme **kritéria evaluace**: **co** budeme hodnotit /oblasti/

kdy a jak budeme hodnotit

kdo bude hodnotit

1. Evaluace vzdělávacího procesu

- ústní hodnocení podtémat a vzdělávací nabídky učitelka s dětmi, učitelka s kolegy, ve smyslu „co se dnes děti naučily, co jsem se nového dozvěděla já“. V čem pokračovat odpoledne.

Denně

-hodnocení tématického bloku – písemně vyhodnotit splnění cílů, dosažení kompetencí, vyhodnocení své vlastní práce, připravenost, splněná očekávání, návrhy, opatření, hodnocení výsledků vz. procesu na pedagogických radách

měsíčně

- písemné hodnocení TVP, cílů, dosažených kompetencí, návaznost na RVP, ŠVP a TVP, součást hodnocení zprávy, zkušenosti a poznatky se využívají pro tvorbu dalšího ŠVP.

Ročně

2. Evaluace práce s dětmi

- o dětech se vede dokumentace, kde se zaznamenává stávající stav: výslovnosti, barevných představ, chování, postavení dítěte ve skupině, ... očekávané kompetence slouží k orientaci

učitelky a další individuální práci

měsíčně

- každé dítě má své portfolio výkresů, pracovních listů, které v MŠ tvoří.

průběžně

Hodnocení dětí – provádíme 3x ročně na spec. listech, kde zaznamenáváme pokroky dětí v různých oblastech v měsících : září, lednu a červnu

3. Evaluace práce pedagogů – autoevaluace

- práce učitelek je vyhodnocována ústně

- práce je vyhodnocována při hospitačních pohovorech, vzájemných hospitacích

- výsledky výchovné práce jsou hodnoceny

na pedagog. p.

- návaznost výsledků s plánovanými cíly

- vztah k dětem, rodičům, celková profesionalita a odbornost

- hodnocení pedagogického stylu a klima školy – vzájemný respekt a pomoc

- úroveň komunikace a řešení problému

- hodnocení školních aktivit

- hodnocení vedení třídní a jiné svěřené dokumentace
- dodržování dohodnutých pravidel a postupů
- zda má dítě dostatečný prostor k samostatné činnosti
- znalost vzdělávacích potřeb dětí
- umíme pokroky v rozvoji dítěte poznat a zhodnotit je

Vnější evaluace

1. Evaluace práce s rodiči:

- přímé rozhovory
- poděkování za pomoc, radu, dar (osobně)
- evaluace se provádí formou společného hodnocení na setkáních s rodiči
- dotazníky pro rodiče
- zda je způsob spolupráce pro rodiče zajímavý

denně, průběžně

2. Evaluace spolupráce s veřejností a veřejnými institucemi

- hodnocení při zajištění akce
- vyhodnocení účasti veřejnosti
- hodnocení finančního a materiálního zajištění ze strany školy a zřizovatele

Evaluační techniky: rozhovory, diskuse, porady, individuální rozhovory, pozorování, hospitace, vyhodnocení poznatků ze spolupráce se ZŠ, dotazníky, veřejná vystoupení, výsledky činnosti dětí, přehledy o postupu vzdělání dětí, ...

Mateřská škola KAMENIČKY

Dotazník k evaluaci mateřské školy Kameničky

Otevíráme diskuzi k problémům. Pokud máte jakékoli dotazy či návrhy(i anonymní), prosím doručte je ředitelství školy.

1. Má školka potřebné materiální podmínky?

ano spíše ano spíše ne ne

2. Daří se podmínky zlepšovat a zkvalitňovat?

ano spíše ano spíše ne ne

3. Je ve školce přátelská a vstřícná atmosféra?

ano spíše ano spíše ne ne

4. Přistupují pedagogové k dětem s dostatečným porozuměním?

ano spíše ano spíše ne ne

5. Poskytuje školka pro dítě bezpečné prostředí?

ano spíše ano spíše ne ne

6. Chovají se pedagogové k sobě vstřícně a s respektem ?

ano spíše ano spíše ne ne

7. Je spolupráce školky a rodiny výborná?

ano spíše ano spíše ne ne

8. Daří se pedagogům komunikovat s rodiči?

ano spíše ano spíše ne ne

9. Jste spokojeni s vybavením školky?

ano spíše ano spíše ne ne

10. Dbají pedagogové na zohledňování individuálních potřeb jednotlivých dětí?

ano spíše ano spíše ne ne

11.Dosahují děti vzdělávacích pokroků?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

12.Jste s výsledky vzdělávání spokojeni?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

13.Co Vám ve školce chybí?

14.Co by se mělo ve školce změnit?

15.Jak jste spokojeni se službami školní jídelny?

16.Je něco, za co byste chtěli školku pochválit?

15.Chcete nám sdělit něco dalšího?

AUTOEVALUACE MŠ, KAMENIČKY 180

<i>Zaměření autoevaluace</i>	<i>Materiální ,technické hygienické podmínky ve vzdělání</i>	<i>Pedagogic ký styl a klíma školy</i>	<i>Spolupráce s rodiči</i>	<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Personální oblast</i>
Cíle	<i>Zkvalitnění stávajících věcných, bezpečnostních, psychohygienických podmínek školy</i>	<i>Naplnění zvolených záměrů Dobrá pověst školy</i>	<i>Spokojenost rodičů, zvýšení spolupráce Vzájemná důvěra</i>	<i>Dosažení kompetencí odpovídajících individuálním možnostem dětí</i>	<i>Odborný růst pedagogických pracovníků. Stabilita pedagogického sboru</i>
Kriteria	<i>Funkční, bezpečné, estetické Prostředí, vybavenost učebními pomůckami, dalšími doplňky Včetně školní zahrady</i>	<i>Spokojenost dětí, rodičů a zaměstnanců školy</i>	<i>naplněnost školy</i>	<i>Pokroky ve vzdělávání</i>	<i>Styl práce odpovídá potřebám a zájmům dětí</i>
Nástroje	<i>Analýza rozpočtu provozního Příspěvku Evaluační dotazníky Rozhovory s rodiči</i>	<i>Evaluační dotazníky pozorování rozhovory s rodiči dětmi, zaměstnanci</i>	<i>Rozhovor Dotazník vytvořený MŠ</i>	<i>Kvalitně zpracovaný ŠVP a TVP Hospitace, analýzy Analýzy prací dětí</i>	<i>Další vzdělávání pedag. pracovníků,samostudium Předávání zkušeností.</i>
Časový Harmonogram	<i>1x ročně (závěr kalendářního roku)</i>	<i>průběžně, během školního roku</i>	<i>průběžně Schůzka s rodiči 2x ročně Dotazník 1x ročně</i>	<i>Každodenně- kom, kruh Evaluace tém.celků po jejich ukončení, závěrečné hod.</i>	<i>Průběžně</i>

Struktura vlastního hodnocení mateřské školy

Mateřská škola Kameničky 180

Co přesně se bude hodnotit **Kdy se to bude hodnotit** **kdo hodnotit**

Soulad RVP a ŠVP PV	<i>srovnání obsahu ŠVP a RP PV</i>	1xročně, červen
	<i>Hodnocení učitelek</i>	1x ročně, červen
Celistvost ŠVP	<i>vlastní hodnocení ved.uč.</i>	průběžně celý rok
	<i>Náměty na doplnění od uč., rodičů</i>	průběžně celý rok
Naplňování cílů a záměrů prog.	<i>hospitace a kontrola, rozbor</i>	průběžně
	<i>Sebehodnocení ved.a uč.</i>	1x ročně, červen
	<i>Skupinová diskuse na radách</i>	pedag rady dle plánu
Integrované bloky v ŠVP	<i>rozhovory, diskuse</i>	1x ročně, červen

Podmínky vzdělávání

Životospráva	<i>sledování jídelníčků</i>	průběžně
	<i>Kontroly denního režimu</i>	průběžně
	<i>Ohlasy rodičů, zam., dětí</i>	průběžně
Psychosociální podm.	<i>Pozorování, hospitace a kontrola</i>	dle plánu
	<i>Diskuse, závěry z porad, rozhovory</i>	průběžně
	<i>Rozhovory s rodiči, ohlasy dětí</i>	průběžně
Organizace chodu MŠ	<i>hodnocení učitelek</i>	průběžně
	<i>Závěry z porad</i>	dle plánu

Spolupráce s rodiči	<i>rozhovory, ankety, dotazníky</i>	<i>průběžně, 1x ročně</i>
	<i>Rodičovské schůzky</i>	<i>2x ročně</i>
	<i>Rozbor stížností a podnětů</i>	<i>průběžně</i>
Spolupráce se ZŠ	<i>vyhodnocení spolupráce</i>	<i>1x ročně</i>
	<i>Hodnocení spol.akcí</i>	<i>průběžně+1x ročně</i>
	<i>Rozbor ohlasu dětí</i>	<i>po akci</i>
další vzdělání PP	<i>informace ze vzděl. Akcí</i>	<i>po akci</i>
Bezpečnost a ochrana Zdraví	<i>rozbor školní úrazovosti</i>	<i>1x ročně</i>
	<i>sledování rizik, diskuze</i>	<i>1x ročně</i>
	<i>Poučení o bezpečnosti</i>	<i>průběžně</i>

Průběh vzdělání

Integrované bloky v TVP	<i>srovnání cílů a obsahu se ŠVP</i>	<i>1x ročně</i>
	<i>Písemné mat. k hodnocení</i>	<i>průběžně</i>
	<i>Kontrola, hospitace</i>	<i>dle plánu</i>
Akce a aktivity školy	<i>analýza kvality akcí</i>	<i>po akci+1x ročně</i>
Práce pedagogických pracovníků	<i>analýza diagnostických záznamů</i>	<i>průběžně</i>
	<i>vedení třídní dokumentace</i>	<i>průběžně</i>
	<i>Hospitace, kontroly</i>	<i>dle plánu</i>
Plnění cílů vzdělávání	<i>hospitace a kontroly</i>	<i>dle plánu</i>
	<i>Diskuze, rozhovory, porady</i>	<i>průběžně</i>
Děti se specifickými vzdělávacími nebo výchovnými požadavky	<i>rozbor písemných mat.</i>	<i>průběžně</i>
	<i>pozorování, rozhovory s rodiči</i>	<i>průběžně</i>
	<i>rozhovory s dítětem</i>	<i>průběžně</i>
Prevence soc. patologických jevů	<i>pozorování, rozhovory</i>	<i>průběžně</i>
	<i>písemná dokumentace</i>	<i>dle potřeby</i>

Výsledky vzdělávání

Úroveň vzdělávacích pokroků	analýza záznamů dítěte	3x ročně
	Rozhovory	průběžně, 1x ročně
Prezentace školy na veřejnosti	ohlasy od veřejnosti	

Závěrečné hodnocení v červnu

Do třídní knihy

Ostatní záznamy – závěry z hospitací

Týdenní plány